

Některé problémy průběžného doplňování velkých ztrát osob

Doplňování osob ve válce a náhrada ztrát jsou praktickými zásadními otázkami při soustavném objasňování, jak tento úkol uskutečňovat. Podle toho, jak se to doposud řeší na cvičeních, a to především zhruba od roku 1965, důležité místo zaujímá nejen organizační stránka odborné služby, ale i vlastní práce štábů. K tomuto bylo nutné zkoumat podstatu věci a po rozborové práci ze širokého hlediska bylo vydáno v roce 1967 ustanovení a nařízení pro ozbrojené síly o doplňovací službě v době války. Současná cvičení a zkušenosti potvrzují správné zásady, které se nadále zdokonalují. Již v roce 1968, na cvičení LAVINA bylo řešeno několik problémů, kterým dříve nebyla věnována patřičná pozornost.

Na zkušebních cvičeních v letech 1969 až 1971 jsme se snažili použít vševojsovou zálohu svazku k tomu, abychom přezkoušeli prakticky směrnici pro doplňování při vzniku velkých ztrát za použití zbraní hromadného ničení a tak vyřešili podstatu některých otázek. V roce 1971 se v Maďarské lidové armádě poprvé v historii její existence vyskytuje příležitost k tomu, aby bezprostředně v prostorech

cvičení ministerstvo vyzkoušelo a vytvořilo si představu o vševojsových zálohách osob vyšších jednotek a o jejich vzájemné součinnosti v několika prostorech současně. Ze sledovaných otázek byla zvláštní pozornost věnována těmto problémům:

- zabezpečit použití vševojsové zálohy svazku, která musí umožnit doplňování současně u více jednotek;

- ministerstvo národní obrany, oddělení pro výcvik záloh k přípravě vševojsové zálohy pro vyšší jednotky a pro přípravu a příjem velkého počtu záloh musí vytvořit pro to podmínky a organizačně zabezpečit;

- sledovat otázku stavu, příjem a přebírání osob prakticky procvičovat.

Při vyhodnocování praktické činnosti bylo zjištěno a zdůvodněno, že zkouškami, procvičováním a studiem těchto otázek byly získány zkušenosti a poznatky, které bude třeba v dalším využívat a okruh odborných otázek a poznatků dále rozšiřovat.

V dalším chci se zabývat a rozebrat zkušenosti kolem tří skupin hlavních otázek.

Určení stavu a průběžné organizace při doplňování velkých ztrát osob

Podle zásad a strategie pravděpodobného nepřítel, jakož i podle názorů na doplňování, pro počáteční rozhodnutí je třeba počítat s tím a vycházet z toho, že nepřítel použije zbraní hromadného ničení v prvním hromadném úderu a že po tomto úderu dojde k použití vševojsové

zálohy současně u třech až čtyřech vyšších jednotek a k tomu je nutné zabezpečit řádově několikatisícovou zálohu osob. Podle platných směrnic a nařízení u jednotek, které utrpěly ztráty při doplňování, mohou se vyskytnout tyto možnosti:

- doplňování úplnými podskupinami;

- se stejným stavem skupin, ale s různými odbornostmi pohyblivých rot a se záchrannými podskupinami;
- se stavem smíšených skupin pohyblivých rot;
- jednotlivými důstojníky nebo skupinou důstojníků;
- úplnými štáby a řídicími skupinami;
- nebo vzájemnou kombinací uvedených možností.

K řešení předpokládaných ztrát a vytvoření podmínek v období války za použití zbraní hromadného ničení bude pravidlem, že na jednu vyšší jednotku s úplnými podskupinami, pohyblivými smíšenými podskupinami, důstojnickými skupinami a štáby, bude nutné zabezpečit skupinu v síle 3–4 osob, která poskytne možnost doplňování. Při kombinovaném způsobu doplňování stavu v menším rozsahu se může vyskytnout případ, že u různých zbraní a odborností budou i různé požadavky. Musíme vycházet z toho, že dnes není možné přijmout zásadu řešit otázku doplňování ztrát u jednotlivých druhů zbraní (např. motostřelecký pluk, tankový pluk atd.) tak, aby tyto jednotky vysílaly samostatně svoje určené skupiny na určené styčné body nebo na jednotlivá přebírací stanoviště. Naopak klademe požadavek a uznáváme za správnou zásadu, aby doplňování vyšší jednotky probíhalo současně ve více prostorech tak, aby předurčené početní stavy byly přebírány v naprostém pořádku. Velitel vševojskové zálohy může úspěšně splnit tento požadavek tehdy, jestliže před zahájením činnosti v určeném prostoru předem zřídí a připraví pro každou jednotku přijímací službu. Vezme-li v úvahu, že velitel vševojskové zálohy má k dispozici až 10 podřízených skupin, které jsou schopné přijímat a organizovat přijímání záloh, potom to znamená značnou pomoc. Po převzetí vševojskové zálohy v určeném prostoru před jejím rozdělením a odesláním k útvarům musíme určit pochodovou osu, po které se jednotka přesune do prostoru soustředění pod velením velitele pochodového proudu. Stanovení a organizaci jednotlivých pochodových proudů zabezpečuje na rozkaz velitele svazku jeho štáb. Na základě doplňujících údajů a předem známých úkolů štáb musí určit:

- prostory pro sestavení pochodových proudů. Při jejich určování se musí brát

do úvahy počet přijímaných osob a podle toho řešit jeho velikost. Prostor se určuje poblíž toho velitele, který je odpovědný za sestavení pochodového proudu. Přitom se musí prozkoumat příjezdové a odjezdové cesty;

- odpovědného velitele za regulaci a sestavení pochodových proudů do výchozího místa. Zpravidla bude velitelem ten, pro kterého se do výchozího místa přisunuje největší počet záloh;

- velitele jednotlivých pochodových proudů. Je výhodné určit za velitele pochodového proudu důstojníka s největší funkcí a hodností, který přijde do podřízenosti i s jednotkou;

- dobu příchodu do prostoru pro sestavení pochodového proudu, dobu na organizování jednotky v určeném prostoru a dobu pohotovosti k pochodu;

- složení, stav a počty jednotek;

- zabezpečit regulační službu v prostoru soustředění a stanovit příjezdové a odjezdové cesty mezi jednotlivými prostory;

- výchozí místa pro jednotlivé pochodové proudy, dobu zahájení pochodu, dobu průchodu, bojové zabezpečení za pochodu, spojení a jiné důležité okolnosti. Tento nový způsob činnosti a plánování znázorňuje schéma 1 a tabulka 1.

Schéma i tabulka znázorňují určitý obsah zjednodušené varianty. Ve skutečnosti se mohou vyskytnout situace daleko složitější, např. to, že se bude doplňovat 8 až 10 jednotek současně.

Podle počtu směrů odeslání záloh se určuje i počet prostorů pro sestavení pochodových proudů. Celkové řešení úkolů bude ovšem záviset na konkrétní situaci. Plán přesunu a sestavení pochodových proudů zpracuje štáb svazku na pracovní mapě a velitel svazku na základě obdrženého úkolu pro doplnění vydá úkoly pro podřízené. Tento plán nemusí být zpracován jen ve štábu svazku, ale mohou jej zpracovat i štáby podřízených jednotek. Způsob zpracování může být totožný s tím rozdílem, že obsah bude zahrnovat jen otázky týkající se jednotek. Shrňme-li doposud uvedené zásady, potom se jeví jako nutné mít pro případ války připraven plán doplňování osob, jakož i připravené prostory; to je třeba zakotvit ve směrnicích.

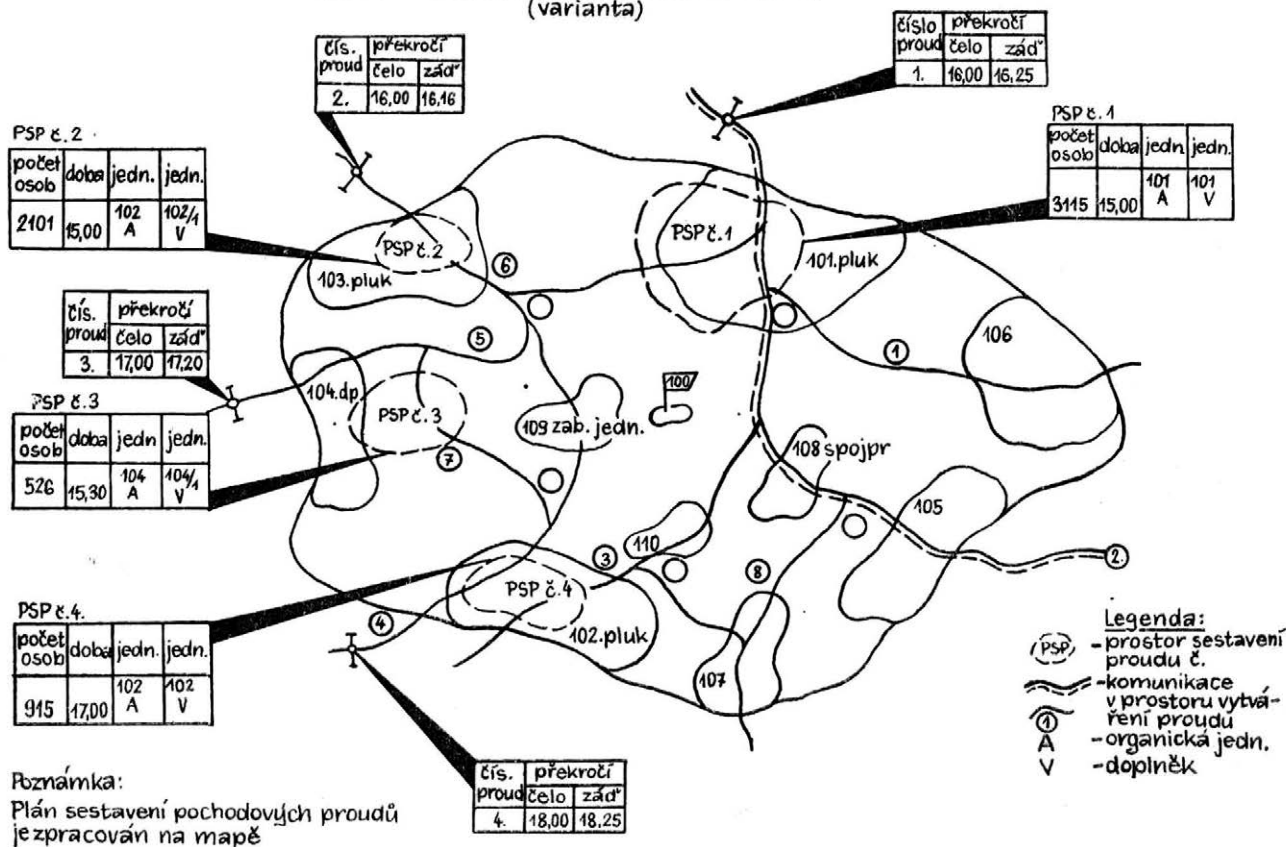
Organizace a příjem přicházejících skupin na doplnění početních stavů

V platné směrnici o doplňování je zakotveno, že vojsková záloha svazku nebude dříve nebo častěji použita než za 5 dní.

Podle předpokládaných a očekávaných ztrát osob a podle početních stavů vševojskové zálohy se ukazuje reálná mož-

PLÁN SESTAVENÍ POCHODOVÝCH PROUDŮ (varianta)

Schéma 1

Tabulka složení pochodových proudů

Název útvaru	proud č. 1				proud č. 2				proud č. 3				proud č. 4.			
	jednotky		Číslo poch. osy	doba průchodu	jednotky		Číslo poch. osy	doba průchodu	jednotky		Číslo poch. osy	doba průchodu	jednotky		Číslo poch. osy	doba průchodu
	název	počet osob			název	počet osob			název	počet osob			název	počet osob		
101. pluk	organ. pluk	1810	4	13,00												
102. pluk	1 rota spoj. prapor	120 140	2 3	13,30	2 prapory 1 baterie 1 rota	690 76 140	4	13,00	velitel. rota	58	7	13,15	vel. a štáb 1 prapor 1 baterie	87 345 42	7	13,40
103. pluk	vel. rota 1 prapor	80 420	6	13,30	5 rot	520	4	13,00					1 prapor	140	4	14,30
104. dp	1 do 2 ptp rota	235 140 78	5 6	13,00	3 rot	210	5	13,15								

nost zabezpečit náhrady vzniklých ztrát. V některých případech mohou nastat určité odchylky, a to především:

- nepoužívá-li nepřítel v průběhu bojové činnosti vojsk zbraní hromadného ničení; v tom případě použití vševojskové zálohy osob bude méně časté a předpokládá se až po splnění úkolů a ukončení vojskové operace;

- v případě použití zbraní hromadného ničení nepřítelem v prvním hromadném úderu, tzn. první den zahájení operace; pak vzniknou značné ztráty již na začátku, které musí být doplněné a nahrazené z početního stavu vševojskové zálohy svazku; je možné, že doplnění bude nutné uskutečnit v průběhu dvou až tří dní.

- nedojde-li v počátečním období bojové operace vojsk k použití zbraní hromadného ničení, např. až do splnění bližšího úkolu, v tom případě není nutné počítat s odesláním záloh k nahrazování ztrát.

Z toho vyplývá, že vševojsková záloha svazku může být v různých časových intervalech odesílána k doplnění do určených prostorů v počtu až 10 000 osob. Převzetí a odeslání tak velkého počtu osob v poměrně krátkém čase je obzvláště náročné na řízení a vyžaduje vysokou organizovanost. Přebírání uskutečňuje přebírající komise. V průběhu plánování je třeba věnovat zvláštní pozornost těmto otázkám:

- sestavit odpovědně a v potřebném množství přebírající komisi;
- zřídit a zabezpečit prostory odevzdávání a přebírání;

- organizovat přímé zajištění a strážní službu;

- organizovat proviantní zabezpečení;
- zabezpečit a organizovat regulační službu;

- organizovat spojení;
- zabezpečit organizaci pochodu z prostoru přebírání do prostoru soustředění.

Základní podmínkou snižování času na odevzdání a přebírání je nutnost vytvořit dostatek přebírajících komisí a podkomisí v potřebném složení a počtu. Při vytváření těchto skupin na základě rozkazu velitele svazku je třeba zhodnotit:

- počet přicházejících doplňků a jejich složení (zda jsou kompletní čety, roty, důstojnické skupiny atd.);

- způsob přepravy od nástupu až do prostoru odevzdání a přebírání (ke styčnému bodu, vykládací nebo nakládací stanici);

- předpokládané intervaly příjezdů cílů pochodových proudů.

Na základě zkušeností můžeme předpokládat, že přicházející náhrada k doplnění zachová své složení i během přepravy a

že může být v tomto složení zařazena do vševojskové zálohy svazku. Je třeba počítat i s tím, že různé převozy (pochodové proudy) mohou docházet na určená místa přibližně ve stejném čase. Jako optimální je řešení, kdy přebírání bude organizovat jedna řídicí skupina, které budou pomáhat určené podskupiny. Řídicí skupinu je výhodné určit ze štábu vševojskové zálohy svazku; přitom jednotlivé podskupiny budou vytvářené ze stálého počtu podřízených jednotek. Zpravidla se vytváří tolik podskupin, kolik se má postavit záložních jednotek. Do nich se rozdělí přicházející doplňky. Při tomto způsobu řešení přebírání a odevzdání se nám podstatně zjednoduší administrativa a evidence. Úkolem řídicí skupiny je koordinovat práci podkomisí a vytvářet podmínky pro organizátorskou práci v prostorech odevzdání a přebírání, dále zabezpečit přímé zajištění a strážní službu a řídit pochod jednotek do prostoru soustředění. Možné složení řídicí skupiny:

- velitelem je velitel svazku nebo jeho náčelník štábu;

- dále jsou ve skupině: důstojník pro evidenci, náčelník organizačního oddělení, 2—3 operační důstojníci, náčelník spojení (spojovací důstojník), náčelník týlu s jedním až dvěma důstojníky týlové služby, zástupce pro technické věci;

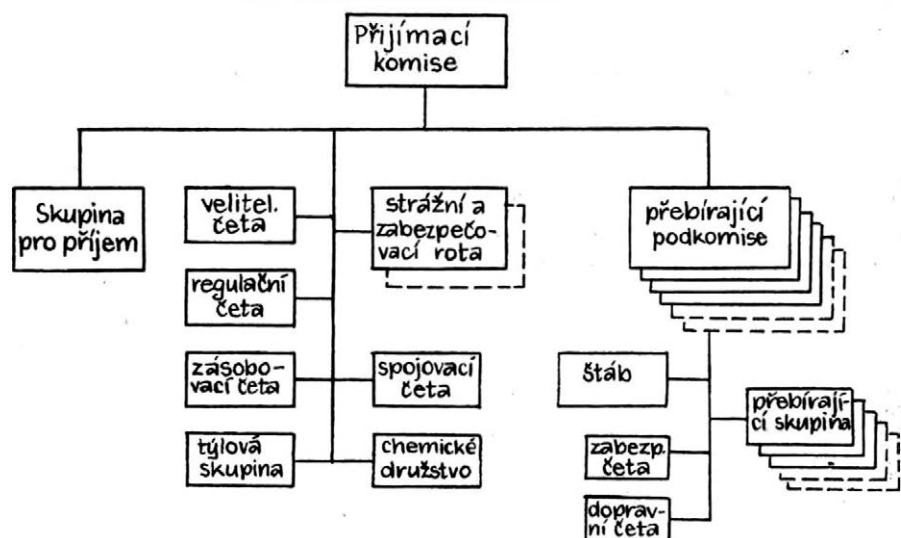
- nutný počet písařů, kresličů, vojáků a poddůstojníků.

Úkolem přebírajících podkomisí je, aby samostatně podle plánu převzaly stanovené počty osob, zorganizovaly a uskutečnily pochod do prostoru soustředění jednotek. Řízením činnosti a velitelem podskupiny bude zpravidla pověřen velitel útvaru. Ve skupině bude mít jednoho operačního důstojníka, evidenčního důstojníka, jednoho důstojníka týlové služby. Velitel útvaru si vytvoří tolik přebírajících skupin, kolik má praporů. Možné složení těchto skupin: 1—2 důstojníci (praporčíci) a 2—3 písaři. Mimoto sem patří zabezpečovací a zásobovací jednotka a dopravní četa, která zabezpečuje odsun osob.

—☆—

Prostor přebírání a odevzdání zpravidla určuje nadřízený velitel. Vlastní průzkum i jeho vyznačení a ohraničení, jakož i stanovení prostoru pro jednotlivé přebírající podkomise je povinností štábu svazku. K tomu, aby přebírání v jednotlivých prostorech probíhalo organizovaně, musí být vytvořeny tyto podmínky:

- určení místa činnosti pro skupinu, která řídí přebírání a vytvoření nejnütnejších pracovních podmínek pro její činnost;

— určit prostory přebírání pro jednotlivé podkomise tak, aby tyto prostory rozlohou odpovídaly počtu a poskytovaly možnost skrytého rozčlenění a rozmístění přepravních jednotek;

— zabezpečit možnost organizovat spojení, přímé zajištění, strážní službu, proviantní zabezpečení a organizovat regulační službu;

— vedení chemického a radiačního průzkumu;

— zabezpečit manévr a pohyb, jakož i označení cest uvnitř prostoru;

— zabezpečit místa první pomoci;

— vyznačení míst vodních zdrojů;

— vyznačení vhodných míst pro stravu a odpočinek.

Ke splnění těchto úkolů je nutné včas odeslat v potřebném složení průzkumnou a zabezpečovací skupinu. V zájmu toho, aby průběžně byla zajištěna činnost přebírajících skupin v co nejkratším čase, je nutné do této skupiny zařadit po jednom důstojníkovi od každé zainteresované skupiny a část zajišťovacích jednotek a služeb.

—☆—

Prostor pro příjem a odevzdání doplňků se bude zpravidla určovat ve vlastním týlu. Vzhledem k tomu se nemusí vždy počítat s bezprostředním vzdušným útokem nepřítel. Naproti tomu ale nesmíme opome-

nout obranu a přímé zajištění vzhledem k možnosti použití nepřátelského výsadku a diverzních skupin. V závislosti na úkolu a prostředcích, které máme k dispozici, musíme zabezpečit prostor alespoň strážními hlídkami a připravenými opěrnými body čet v nejvýhodnějších prostorech. Mimo to bezprostřední ochranu organizují přebírající podkomise z vlastních sil a prostředků. Do příchodu doplňků to budou zpravidla řidiči. Později je možnost organizovat zabezpečení z došlých doplňků. Protivzdušnou ochranu organizuje a zabezpečuje náčelník protivzdušné obrany svazku. K zabezpečení informační a regulační služby je nutné určit informátora prostoru ze štábu svazku, který vyčleněnými silami a prostředky bude zabezpečovat přijímací prostor, vykládací stanici a pohyb pochodových proudů. Tento úkol řeší pohyblivými spojkami, informátory na vykládacích stanicích a příslušníky pořádkové služby na silnicích a křižovatkách, kteří řídí pohyb pochodových proudů do určených prostorů.

—☆—

Spojení přijímacího prostoru musí splňovat tyto požadavky:

— zabezpečit spojení mezi řídící přijímací skupinou a podskupinami v celém prostoru;

— spojení informátora a prostoru s vykládacími stanicemi;

— spojení řídicí skupiny se všemi zabezpečovacími skupinami.

Činnost v přijímacích prostorech bude vyžadovat poměrně dlouhou dobu — 8 až 10 hodin nebo ještě větší. Proto je možné rozhodnout se pro organizaci a zabezpečení linkového spojení. Mimo to je možné organizovat i rádiové spojení v požadovaném rozsahu. K plynulosti a zjednodušení spojení je možné v plném rozsahu využívat kurýry, spojky a trvale platné signály. Spojení mezi podkomisemi a přijímacími skupinami organizují velitelé útvarů. Ostatní spojení zabezpečuje a organizuje náčelník spojení svazku.

Příchod a přijímání doplňků probíhá současně ve více prostorech přibližně ve stejném čase. Přitom je třeba zabezpečit, aby přijaté osoby se dostaly co nejrychleji do prostoru soustředění. Organizace pochodu bude náročná z těchto důvodů:

— není možné zabezpečit pro každou

přijímací podkomisi samostatnou pochodovou osu; můžeme počítat všeobecně se dvěma, v optimálním případě se třemi pochodovými osami;

— plán nemůžeme předem rozpracovat do všech detailů, a to především proto, že není známá doba příchodu jednotlivých doplňků a ani doba přijímání; na základě určitých předpokladů a zkušeností velitel svazku musí však uskutečňovat určitá opatření ještě před přijímáním: určit pochodové osy a regulační čáry, stanovit pravidla při zabezpečení pochodu, vyřešit regulaci pochodu a spojení.

Řídicí skupina pro příjem pak přesně stanoví dobu pohotovosti a jednotlivé doby průchodu. Proto je hlavním úkolem přijímacích podkomisí, aby pravidelně informovaly o stavu přijímání a včas hlásily ukončení. Na základě splnění úkolů a podle hlášení a ukončení příjmu řídicí přijímací komise rozhodne, která jednotka kdy zahájí pochod, a to prostřednictvím informátora prostoru, který zabezpečí i poučení regulační služby.

Přebírání osob přicházejících k doplnění

Považuji za nutné tyto otázky rozebrat jednak proto, že žádný předpis tuto otázku neřeší podrobně, jednak že v tomto není dostatek praktických zkušeností. Zdánlivě jednoduchý úkol skrývá v sobě řadu nejasných otázek.

Základní podmínkou odevzdání — přijímání je, že příjemce na základě předložených dokumentů musí zjistit, kolik osob má převzít, jejich složení, stupeň vycvičenosti, vojenskou odbornost, morálně politický stav, bojové zkušenosti a výzbroj. Příjemce musí od odevzdávajícího dostat tři základní dokumenty, na základě kterých se zakládá evidence o výzbroji a výstroji pro daný početní stav. Hlavní problém je v tom, že dnes v naší armádě nemáme evidenční doklad, který by byl jednoduchý a přitom by obsahoval všechny důležité a nutné údaje. Podle současných poznatků k tomu, aby přijímání mohlo být uskutečněno, musíme zhotovit a odevzdat 8 osobních a 8 kolektivních (tj. dohromady 16) dokladů. Z toho vyplývá, že u doplňku v počtu až 10 000 je činnost velice obtížná. Na podrobnou kontrolu velkého množství dokladů při přijímání není čas, pro-

tože by se značně prodlužovala celková doba. Současná praxe proto není přijatelná, protože jednak nedává úplný přehled o početních stavech, jednak proto, že jsou početní stavy jen povrchní a mohou zapříčinit mnoho chyb a nedorozumění. Řešení může přinést zavedení určitého osobního dokladu vojáka, který by obsahoval všechny nutné údaje při předávání a odevzdávání.

V současné době rozeznáváme dva způsoby přibírání. Buď jde o organickou kompletní jednotku, nebo o doplněk. V případě organické jednotky kontrolujeme jen 15—20 % vojáků, doplněk 100 % vojáků. Nejvíce času se ztratí při přebírání dokladů. Nedostatkem obou forem je, že nedávají ucelený obraz o celkovém početním stavu až po další administrativní činnosti. Při řešení tohoto úkolu musíme vycházet z toho, kolik máme času na jeho splnění. Vlastní organizace a přebírání bude do určité míry závislá i na tom, kolik vojáků z povolání můžeme zařadit do jednotlivých skupin.

Upraveno z maďarského tisku